

jegyzék, hanem bátorító, felemelő, vigasztaló és erőt adó szellemtörténeti adatgyűjtemény, amely mellettünk áll» és tegyük még hozzá, hogy büszkén hirdeti irodalmunk megcsonkíthatatlan szellemi egységét, még az erőszakosan készített határokkal szemben is.

Míg 1924-ben 292 drb. könyv jelent meg, addig 1925-ben már 415; ebből 24% a szépirodalom. Új tehetség önálló kötettel nem jelentkezett s mégis «a könyvek száma nemcsak számbelileg nőtt az előbbi évhez mérten, hanem szellemi súlyban is gyarapodott». Megdönthetetlen bizonyság ez: kultúrfölényünk nagysága és ereje.

Dr. K. S.

Általános magyar könyvjegyzék. Szerkesztették: *Pikler Blanka és dr. Braun Róbert.* Második bővített és javított kiadás. 37. számú könyvjegyzék. Bp., 1927. Lantos. 8°. VI., 806 l.

E könyvjegyzék a könyvtári forgalomban élő, vagy legalább is itt-ott lappangó könyvekről emlékezik meg. Tudományos apparátussal készült az olvasóközönség részére, de haszonnal forgathatják a különböző szakok bűvárai is, mert sok, még lappangó könyvadatot ment át a jelenbe s a ma könyvvizonyainak vehemenciájáról (minden téren) nyújt érdekes képet.

Szakbeosztása a DEWEY-féle decimális rendszer a maga nehézségeivel és visszatéréseivel, t. i. egy könyv két helyen is szerepel. Az első kiadáshoz (1925) mérten kibővült, annyival is inkább, hogy az egyes művek címeit is besorozta a mutatóba. Sok helyen előfordul az is, hogy regény a verses művek közé kerül (TÉREY S.: *Visszatérés*) s viszont, az ilyen hibákat az anyag terjedelmén kívül mentheti az, hogy a szerkesztőknek pusztán csak a beküldött címek állanak rendelkezésre, azonban a kiadói jegyzékekben ezeknek a pontosabb adatoknak (mi vers, mi regény, vagy dráma stb.) utána lehetne nézni. Tévedésből a *Kisfaludy-Társaság nemz. könyvtára* cím alatt felsorolják a Társaság összes kiadványait, holott e sorozatba csak hat kötet tartozik.

Dr. K. S.

A budapesti kir. Pázmány Péter tud. egyetem bölcsészeti karán az 1924/25—1925/26-ik tanévben elfogadott doktori értekezések kivonatai és az 1919/20—1923/24. tanévekben elfogadott doktori értekezések jegyzéke. Összeállította a dékán. Bp., 1925, 1926. A kar kiadása. 8°. 150, 132 l.

Nagyon üdvös dolog volt a nehéz évek miatt kinyomtatásra nem kerülhetett doktori értekezéseknek legalább a jegyzékét, vagy ami még jelentősebb mozzanat, mert képet is nyújt az egyes dolgozatokról, tartalmi kivonatait összegyűjtve közrebocsátani. A súlyos gazdasági és nyomdai viszonyok dokumentuma ez a két füzet. Azért készült, hogy a jelöltek ne pazarolják erejüket ugyanegy feladat kidolgozására, hiszen ennek hiánya nagyon meglátszik a dolgozatokon, amit a speciális, sőt újszerűbb témákon kívül egyes tárgyak visszatérő jellege is mutat. (Elég a háromszor-négyszer feldolgozott PETELEI István, VADNAI Károly és ifj. ÁBRÁNYI Kornél dolgozatokra utalni!)

Nagy egyoldalúságra, sőt teljesen egyvonalúságra mutat az, hogy az értekezések között még elvétve sem találni olyant, mely a könyvtártannal, a könyvművészettel, a bibliográfiával és bibliofiliával foglalkozna, holott, hogy mást ne említsek, Németországban ez a tudományág majdnem olyan tért hódított, mint az irodalomtudomány vagy a história, hiszen a könyv története, fejlődése, kialakulásának nemzeti kapcsolatai a legjelentősebb kultúrhistoriai mozzanatok.

Az összeállított dolgozatok kivonataival nagy szolgálatot tett a bölcsészeti kar különösen a speciális kutatásokon felépülő tudományszakoknak.

KOZOCSA SÁNDOR.

Dr. Vajda Gyula: *Az irodalom szeretete.* Sopron, 1927.
Horváth Kálmán ny. 8°. 31 l.

A kis füzet kritikai tanulmánynak készült, azonban tárgyát csak itt-ott közelíti meg, hiszen alig esik szó a dolgozatban az irodalom szeretetéről, annak egységesítő és nemzetnevelő hatásáról, mélységes, megvilágító erejéről. A dolgozat Császár Elemér nemrég (1925.) megindított, nagyértékű és fejlődésbeli jelentőségében minden más ilyen jellegű kezdeményezést túlszárnyaló Irodalomtörténeti Füzeteivel kapcsolatban — az egyes füzeteknek szoros tartalmikivonat ismertetésén belül — tárja eléink egy gondolkodó ember véleményeit irodalmi eseményekről és írókról. Szempontjai egyoldalúak, amennyiben a mai differenciáltabb lelkivilágú egyéniség szemszögének látási lehetőségét nélkülözik s némely helyén irodalmunk régi jelzői és szakkifejezései kelnek életre. Tárgyalása sem elég egységes, hiszen nem ragaszkodik a füzetek megjelenési sorrendjéhez s ez azt eredményezi, hogy pl. GYULAI Pálról ADYRA (BERZEVICZY nagyhatású beszédével kapcsolatban) tér, akit különben elég mély megértéssel tárgyal, s végül RÁKOSI Jenő jubileu-